

Iceland
Liechtenstein **Active**
Norway **citizens fund**

STANDARDY I DOBRE PRAKTYKI W MEDIACJI RODZINNEJ

STOWARZYSZENIE
Pelikan

Centrum Dialogu
i Transformacji
Konfliktu

Stowarzyszenie Pelikan realizuje projekt Dziecko w rozwodzie | Dzieci mają głos - finansowany przez Islandię, Lichtenstein i Norwegię z Funduszy EOG w ramach Programu Aktywni Obywatele - Fundusz Regionalny.

#AktywniObywateleGranty

Spis treści

---

1. WSTĘP	3
2. DEFINICJE	4
3. ROLA MEDIATORA	5
4. ZAANGAŻOWANIE DZIECI	5
5. PRZEBIEG PROCESU	7
5.1 PRZEBIEG MEDIACJI WŁĄCZAJĄCEJ DZIECKO.....	7
5.2 PRZEBIEG MEDIACJI SKONCENTROWANEJ NA DZIECKU	8
6. ZASADY	9
6.1 KOMPETENCJE MEDIATORA, WSPIERANIE SAMOSTANOWIENIA I ZROZUMIENIA	9
6.2 BEZSTRONNOŚĆ I KONFLIKT INTERESÓW	11
6.3 POUFNOŚĆ	11
6.4 PROFESJONALNE DORADZTWO	12
6.5 INTERES DZIECKA	12
6.6 OCHRONA DZIECI ORAZ PRZEMOC DOMOWA	13
6.7 ZDOLNOŚĆ DO UDZIAŁU I OKOLICZNOŚCI KOŃCZENIA MEDIACJI	13
6.8 ROZWÓJ ZAWODOWY I RZETELNE PROMOWANIE MEDIACJI	14
6.9 DOKUMENTACJA I WYNAGRODZENIE	14

1. Wstęp

Niniejsze Standardy i dobre praktyki („Standardy”) określają zasady postępowania mediatorów Stowarzyszenia Pelikan („Stowarzyszenie”) oraz Centrum Dialogu i Transformacji Konfliktu („CDTK”) w procesie mediacji rodzinnej i stanowią ramy dla etycznej praktyki. Ma to na celu:

- pomaganie mediatorom rodzinnym w utrzymywaniu wysokich standardów praktyki,
- poinformowanie uczestników mediacji, czego mogą się spodziewać,
- promowanie zaufania publicznego do mediacji jako procesu rozwiązywania sporów rodzinnych.

Standardy mają zastosowanie do mediacji prowadzonych przez osoby wpisane na listę mediatorów Stowarzyszenia lub CDTK („mediator”, „mediatorzy”), a naruszenie określonych w nich wymagań może być przyczyną zakończenia współpracy z mediatorem. ●

2. Definicje

MEDIACJA RODZINNA („mediacja”): nieformalny i dobrowolny proces, w którym bezstronna osoba trzecia - mediator, ułatwia stronom konfliktu prowadzenie konstruktywnej rozmowy w neutralnym środowisku. Celem mediacji jest umożliwienie wszystkim stronom przedstawienia swojego punktu widzenia, wysłuchania i rozważenia poglądów pozostałych stron, a następnie podjęcia decyzji, które strony uznają za słuszne lub najlepiej dopasowane do sytuacji. Rodzice dla których ważne jest uwzględnienie interesów, potrzeb i życzeń ich dzieci podczas podejmowania decyzji, mogą skorzystać z mediacji włączającej dziecko lub mediacji skoncentrowanej na dziecku. Mediacja nie zastępuje niezależnych usług prawnych, doradztwa ani terapii, ale dla wielu rodzin jest unikalną szansą na:

- zwiększenie samostanowienia uczestników i ich zdolności do komunikowania się
- działanie zgodne z najlepszym interesem dzieci
- zmniejszenie emocjonalnych i ekonomicznych kosztów rozwiązywania sporów rodzinnych

Mediacja rodzinna w Stowarzyszeniu odbywa się na wspólnych spotkaniach rodziców, mediatorów, czasami z udziałem specjalistów dziecięcych i ewentualnie dzieci, o ile wyrażą one taką wolę. Jeśli odbywają się spotkania na osobności, trwają krótko i są tylko przerwą w spotkaniach wspólnych.

MEDIACJA WŁĄCZAJĄCA DZIECKO

(ang. *child-inclusive mediation, CIM*): Mediacja w której dziecko jest angażowane bezpośrednio w proces, spotyka się ze specjalistą dziecięcym, który skupia się na wysłuchaniu dziecka i przekazaniu jego głosu rodzicom. Proces jest dobrowolny i dziecko samo decyduje co i w jaki sposób będzie przekazane rodzicom. Szczególna wartość takiego sposobu włączania dziecka jest potwierdzona licznymi badaniami, jednak dziecko musi mieć minimum 6 lat.

MEDIACJA SKONCENTROWANA NA DZIECKU

(ang. *child-focused mediation, CFM*): Mediacja, w której dziecko nie bierze udziału, a specjalista dziecięcy nie wypowiada się w imieniu konkretnego dziecka danych rodziców, ale w imieniu ogółu dzieci w określonym wieku i sytuacji życiowej oraz pomaga rodzicom uwzględnić taką perspektywę w procesie podejmowania decyzji.

SPECJALISTA DZIECIĘCY: specjalista mający wiedzę i doświadczenie w pracy z dziećmi, który wspiera je w mediacji rodzinnej włączającej głos dziecka. Podstawowym zadaniem specjalisty jest wysłuchanie perspektywy dziecka i przekazanie informacji rodzicom w zakresie i w sposób uzgodniony z dzieckiem. Specjalista dziecięcy odpowiada za bezpieczeństwo i dobro dziecka w mediacji włączającej dziecko. ●

3. Rola mediatora

W mediacji decyzje są podejmowane prawie wyłącznie przez strony w konflikcie (rodzice i dzieci lub inne osoby zaangażowane w mediację). Mediator wspiera każdą ze stron w rozmowie, przekazywaniu i otrzymywaniu informacji. Pomaga w lepszym zrozumieniu sytuacji, dostępnych opcji, wyjaśnieniu istoty sporu i kwestii z nim związanych oraz podejmowaniu przez strony dobrowolnych decyzji. Jeżeli rodzice wyrażą taką wolę, mediator pomaga w sporządzeniu ugody, porozumienia lub innego zapisu wyników mediacji. Mediator zawsze informuje uczestników, że w każdej chwili mogą

wycofać się z mediacji rodzinnej bez osiągnięcia porozumienia.

Skuteczna mediacja wymaga także, aby mediatorzy rodzinni posiadali odpowiednie doświadczenie i kwalifikacje osobiste, byli świadomi różnorodności kulturowej oraz żeby brany był pod uwagę najlepszy interes dzieci. Ponadto mediator powinien być przygotowany do zidentyfikowania rodzin, których historia rodzinna obejmuje przemoc domową lub znęcanie się nad dziećmi. ●

4. Zaangażowanie dzieci

1. Mediacja włączająca dziecko wspiera realizację podstawowych praw dziecka, w szczególności prawa do uczestnictwa i bycia wysłuchanym.

Celem takiej praktyki jest:

- stworzenie środowiska, w którym rodzice mogą aktywnie uwzględniać wyjątkowe potrzeby swoich dzieci i budować dobrą perspektywę dla ich rodzicielstwa po rozstaniu,
- stworzenie szansy na porozumienie, które umożliwi

dzieciom utrzymywanie znaczących relacji i umożliwi im psychologiczne dostosowanie się do rozpadu rodziny,

- umożliwienie, aby trwające mediacje lub postępowania sądowe i ich wyniki odzwierciedlały podstawowe potrzeby psychologiczne i rozwojowe każdego dziecka,
- umożliwienie dzieciom wpływania na ich przyszłość, w tym aktywne zaangażowanie w planowanie tej przyszłości.

4.

2. Każdemu dziecku przydzielany jest specjalista dziecięcy. W przypadku rodzeństwa w mediacji włączającej dziecko, gdzie jedno z dzieci spełnia kryterium wieku (minimum 6 lat), można po konsultacji ze specjalistą dziecięcym rozważyć zaangażowanie dziecka poniżej limitu wieku.
3. Częścią mediacji włączającej dziecko jest rozmowa z dzieckiem, która zwykle odbywa się osobiście. Okres między rozmową z dzieckiem a późniejszą mediacją nie powinien przekraczać 2 tygodni.
4. Zaangażowanie dziecka ma miejsce na drugim lub kolejnym spotkaniu mediacyjnymi i jest możliwe bezpośrednio lub pośrednio.
  - Zaangażowanie pośrednie dziecka to sytuacja, w której specjalista dziecięcy udziela rodzicom informacji zwrotnej na temat doświadczeń dziecka, jego percepcji i zagrożeń rozwojowych w związku z rozwodem lub rozpadem rodziny,
  - Bezpośrednie zaangażowanie dziecka to sytuacja, w której specjalista dziecięcy przekazuje rodzicom informację zwrotną jak w punkcie powyżej, ale jednocześnie działa w mediacji jako wsparcie i pomoc dla dziecka, które chce osobiście uczestniczyć w części lub całości mediacji.
5. Rodzice są informowani, że w przypadku bezpośredniego zaangażowania dziecka w mediację, rodzice muszą zapewnić mniejszym dzieciom towarzystwo na wypadek, gdyby dziecko musiało opuścić mediację przed zakończeniem spotkania mediacyjnego.
6. W zależności od rozwoju rozmowy między rodzicami lub innymi uczestnikami, specjalista dziecięcy ma wyłączną kompetencję do podjęcia decyzji, że dalszy udział dziecka w mediacji nie leży w jego interesie i zakończenie tego udziału lub zaproponowanie innego rozwiązania dla dalszego zaangażowania dziecka.
7. Specjalista dziecięcy ustala z dzieckiem czy jest zainteresowane otrzymaniem informacji o wyniku postępowania mediacyjnego, a jeśli tak, to ustala również sposób przekazania takiej informacji.
8. Specjalista dziecięcy nie sporządza pisemnego sprawozdania dla rodziców, instytucji zewnętrznych czy innych osób trzecich z przebiegu lub wyników spotkania z dzieckiem.
9. Dzieci nie powinny uczestniczyć w procesie mediacji bez zgody obojga rodziców, chyba, że taką chęć zgłoszą bezpośrednio do Stowarzyszenia. ●

5. Przebieg procesu

Rodzice podejmują decyzję, czy chcą uczestniczyć w mediacji włączającej dziecko, a kiedy wiek dzieci lub inne czynniki na to nie pozwalają, czy są zainteresowani mediacją skoncentrowaną na dziecku. Mogą oni korzystać z mediacji skoncentrowanej na dziecku tylko wtedy, gdy potrzebują pomocy specjalisty w procesie poszukiwania rozwiązania lub wsparcia w podejmowaniu decyzji, a nie żeby „uzbroić się w argumenty” w celu pokonania drugiego rodzica. W zależności od wyboru rodzaju mediacji proces przebiega w inny sposób.

5.1 PRZEBIEG MEDIACJI WŁĄCZAJĄCEJ DZIECKO

1. Podczas rozmowy indywidualnej przed mediacją rodzice dowiadują się o możliwości, warunkach i sposobie zaangażowania swoich dzieci w proces mediacji.
2. Podczas wspólnej sesji mediacyjnej rodzice uzgadniają czy włączyć dzieci w proces, co można zrobić po co najmniej jednej sesji mediacyjnej rodziców, o ile brak jest innych przeciwwskazań.
3. Jeśli rodzice wyrażą zgodę na włączenie dzieci, po spotkaniu mediacyjnym specjalista dziecięcy kontaktuje się z każdym rodzicem, wyjaśnia sposób pracy z dziećmi i ustala termin spotkania z dziećmi.
4. Na spotkaniu z dziećmi specjalista dziecięcy uzgadnia z nimi, jakie informacje mają być przekazane rodzicom oraz czy chcą osobiście uczestniczyć w mediacji, czy też nie.
5. Specjalista dziecięcy (ewentualnie z dziećmi) uczestniczy w całym spotkaniu mediacyjnym, podczas którego przekazuje rodzicom informacje o sytuacji i perspektywie dzieci oraz ewentualnie pomaga rodzicom powrócić do optyki dzieci w rozmowie.
6. Jeśli dziecko wyrazi taką wolę, przekazywana jest mu informacja dotycząca wyników mediacji.

5.

5.2 PRZEBIEG MEDIACJI SKONCENTROWANEJ NA DZIECKU

1. Podczas rozmowy indywidualnej przed mediacją rodzice dowiadują się o możliwości, warunkach i sposobie zaangażowania swoich dzieci w proces mediacji.
2. Specjalista dziecięcy uczestniczy w mediacji jako ekspert, który może pomóc uwzględnić perspektywę lub potrzeby dzieci w procesie podejmowania decyzji.
3. Celem mediacji skoncentrowanej na dziecku nie jest udzielanie porad, sporządzanie raportów lub pisanie sprawozdań.
4. W mediacji skoncentrowanej na dziecku, w każdej sesji mediacyjnej możliwy jest udział specjalisty dziecięcego.

W razie potrzeby spotkanie specjalisty dziecięcego może być powtórzone, ale zawsze w celu przeprowadzenia procesu mediacyjnego, nigdy terapeutycznego. Specjalista dziecięcy nie może komunikować się i konsultować z rodzicami poza spotkaniami mediacyjnymi. ●

6. Zasady

6.1 KOMPETENCJE MEDIATORA, WSPIERANIE SAMOSTANOWIENIA I ZROZUMIENIA

KOMPETENCJE MEDIATORA

Mediator rodzinny Stowarzyszenia Pelikan musi spełniać następujące warunki:

- posiadać wykształcenie wyższe, mieć wiedzę i doświadczenie niezbędne do pracy mediatora oraz ukończyć szkolenie bazowe mediacji transformatywnej,
- posiadać wiedzę specjalistyczną i przeszkolenie w zakresie angażowania dzieci w mediację, wpływu konfliktu rodzinnego na rodziców i dzieci, w tym wiedzę na temat rozwoju dziecka, przemocy domowej lub wykorzystywania i zaniedbywania dzieci,
- posiadać wiedzę z zakresu prawa rodzinnego.

Jeżeli mediator uzna, że mediacja przekracza jego możliwości i kwalifikacje, odmawia wszczęcia mediacji lub wycofuje się z niej i informuje o zaistniałej sytuacji Prezesa Stowarzyszenia, który podejmuje decyzję o dalszym sposobie postępowania.

SAMOSTANOWIENIE I WZAJEMNE ZROZUMIENIE

Jedną z podstawowych zasad dla mediatora jest wspieranie samostanowienia stron i ich wzajemnego zrozumienia. Proces mediacji umożliwia wspieranie i rozwijanie zdolności uczestników do podejmowania własnych, dobrowolnych i świadomych decyzji. Takie decyzje mogą dotyczyć tematów i sposobu rozmowy, dalszych kroków i tego, jak uczestnicy mediacji chcą ze sobą współdziałać. Wspierane są zarówno indywidualne decyzje każdego uczestnika mediacji, jak i ich wspólne decyzje.

6.

Podczas mediacji uczestnicy mają nie tylko możliwość wyrażenia wszystkiego, co uważają za ważne, ale także usłyszenia, jak inni (w tym dzieci) postrzegają i doświadczają sytuacji oraz rozważenia różnych perspektyw i sugestii.

ŚWIADOMA ZGODA NA MEDIACJĘ

Elementem prawa stron do samostanowienia jest świadoma zgoda na mediację. Rozmowa indywidualna mediatora z każdym rodzicem ma na celu zapoznanie ich z zasadami i organizacją procesu, rolami poszczególnych uczestników, odróżnienie mediacji od innych procesów rozwiązywania problemów i sporów rodzinnych oraz przygotowanie rodziców do mediacji, włączając opisanie zakresu ich decyzyjności i określenie tematów, które chcą poruszyć.

Na początku sesji mediacyjnej mediator powinien zaproponować możliwość porozmawiania o procesie mediacji i rolach uczestników mediacji. Kluczowe elementy takiej rozmowy to:

- podkreślenie, że decyzje w mediacji leżą w gestii stron sporu, w tym czy i w jaki sposób zostaną ustalone zasady mediacji, jakie tematy i do jakiej głębokości będą dyskutowane, czy rodzice zawrą porozumienie, czy mediacja będzie kontynuowana, przerwana lub zakończona, czy wezmą w niej udział inne osoby, w tym przedstawiciele prawni stron,
- poinformowanie uczestników, że osiągnięcie porozumienia w mediacji rodzinnej jest tylko jednym z możliwych wartościowych skutków mediacji oraz że takie porozumienie musi mieć charakter całkowicie dobrowolny bez jakiegokolwiek presji ze strony mediatora,

- rola mediatora jako strony neutralnej i bezstronnej, która ułatwia komunikację między stronami, ale nie decyduje o wyniku sporu i nie udziela porad,
- poinformowanie, że strony mogą w dowolnym momencie skorzystać z niezależnej porady prawnika, doradcy, księgowego, terapeuty i innych ekspertów, a także poddać weryfikacji prawnej wszelkie umowy wynikające z mediacji przez ich podpisaniem,
- możliwość poruszenia tematów i wątpliwości na spotkaniu na osobności z mediatorem oraz warunki dotyczące poufności takich spotkań,
- zobowiązanie do zachowania poufności całego procesu mediacji.

Jeśli okaże się podczas mediacji, że przydatny jest powrót do rozmowy o jej przebiegu, celach, rezultatach lub zasadach, mediatorzy wesprą uczestników w prowadzeniu takiej rozmowy.

6.

6.2 BEZSTRONNOŚĆ I KONFLIKT INTERESÓW

Mediator jest bezstronny, czyli nie faworyzuje żadnej ze stron w słowach czy działaniach oraz unika uprzedzeń wynikających z kontekstu sprawy, poglądów, pochodzenia, cech osobowych uczestników lub ich zachowania podczas mediacji.

Mediator nie przyjmie sporu do mediacji, jeżeli nie może być bezstronny oraz ujawni stronom okoliczności, które zagrażają zachowaniu bezstronności, włączając konflikty interesów, których jest świadomy lub których może się racjonalnie spodziewać. Uczestnicy mogą nadal skorzystać z usług takiego mediatora na podstawie ich świadomej zgody.

6.3 POUFNOŚĆ

Mediator musi zachować poufność informacji uzyskanych w trakcie mediacji, z wyjątkiem przypadków przewidzianych przepisami prawa. Na koniec procesu mediacji sporządzany jest protokół, który poza informacjami wymaganymi przepisami (dane uczestników, mediatorów, miejsce i termin spotkań, stwierdzenie czy zawarto pisemne porozumienie), nie podaje żadnych treści dotyczących przebiegu mediacji, stanowisk czy wypowiedzi stron. W przypadku zawarcia porozumienia przez rodziców, podpisany dokument stanowi załącznik do protokołu z mediacji.

Konflikt interesów oznacza relację mediatora z dowolną ze stron lub powiązanie z przedmiotem sporu, które zagraża bezstronności mediatora lub może mieć wpływ na wynik mediacji.

Mediator powinien unikać konfliktu interesów przy rekomendowaniu usług innych ekspertów oraz nie może wykorzystywać informacji uzyskanych w trakcie mediacji w celu osiągnięcia osobistych korzyści.

Mediator powinien omówić z uczestnikami ich oczekiwania dotyczące poufności przed rozpoczęciem mediacji. Jeżeli strony zdecydują się na oddzielne spotkanie, mediator przed ich rozpoczęciem powinien omówić ze stronami warunki poufności dotyczące tych spotkań.

Poufność nie powinna ograniczać badania, oceny i monitorowania programów mediacyjnych, pod warunkiem, że nie zostaną udostępnione żadne informacje identyfikujące uczestników mediacji.

6.

6.4 PROFESJONALNE DORADZTWO

Mediator nie udziela porad i nie sporządza ekspertyz oraz powinien rozważyć czy informacje, które przekazuje rodzicom, mają bardziej ogólny charakter i mogą być przekazane stosownie do kontekstu, czy też są to konkretne sugestie lub oceny ich konkretnej sytuacji, propozycji, zachowania lub pomysłów, których mediatorowi nie wolno przekazywać.

Mediator nie może jednocześnie prowadzić terapii ani udzielać porad prawnych lub innych, nawet jeśli jest do tego profesjonalnie przygotowany. Mediator powinien poinformować uczestników, że w trakcie mediacji mogą uzyskać informacje i porady z różnych źródeł. Jeżeli uczestnicy wyrażą taką wolę, mediator dopuszcza reprezentantów prawnych lub doradców do udziału w sesji mediacyjnej.

6.5 INTERES DZIECKA

Rolą mediatora jest pomoc uczestnikom w rozważeniu i uwzględnieniu najlepszego interesu dzieci oraz wsparcie w omawianiu różnych możliwości organizacji opieki nad dziećmi oraz związanych z nimi zagrożeń i korzyści. W tym kontekście rola mediatora może obejmować między innymi wsparcie w tworzeniu i rewizji planów wychowawczych, które:

- dbają o bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne uczestników i ich dzieci,
- obejmują ustalanie fizycznego miejsca zamieszkania dzieci i odpowiedzialności za podejmowanie decyzji dotyczących dzieci, procedury organizowania czasu spędzanego przez dzieci z rodzicami i innymi krewnymi,
- zwracają uwagę na zdrowie, edukację i inne ważne potrzeby dzieci.

Mediatorzy powinni być wrażliwi na wpływ kultury i religii na światopogląd rodziców, i związane z nim decyzje. Mediatorom nie wolno promować określonej filozofii rodzicielskiej ani zestawu wartości edukacyjnych, religijnych lub kulturowych.

6.

6.6 OCHRONA DZIECI ORAZ PRZEMOC DOMOWA

Mediatorzy przy wsparciu specjalistów dziecięcych dokładają starań, aby rozpoznać sytuacje nadużycia, zaniedbania lub przemocy w rodzinie i dostosowują proces mediacji do tych ustaleń.

OCHRONA DZIECI

Jeżeli mediator ma uzasadnione podstawy, by sądzić, że dziecko uczestników mediacji jest wykorzystywane lub zaniedbywane w rozumieniu odpowiednich przepisów prawa, jest zobowiązany postępować zgodnie z obowiązującymi przepisami o ochronie dzieci i poinformować o tym Prezesa Stowarzyszenia. Ponadto mediator może zachęcać uczestników do skorzystania z odpowiednich usług dla rodziny lub rozważyć zasadność zawieszenia lub zakończenia procesu mediacji w związku z takimi podejrzeniami.

PRZEMOC DOMOWA

Mediator powinien zwracać uwagę na możliwość pojawienia się w trakcie mediacji tematu przemocy w rodzinie. Jeżeli wydaje się, że występuje przemoc w rodzinie, mediator musi rozważyć podjęcie środków w celu zapewnienia bezpieczeństwa uczestnikom i sobie, w tym:

- ustalenie właściwych środków bezpieczeństwa,
- umożliwienie udziału w mediacji przyjacielowi, przedstawicielowi, prawnikowi lub doradcy,
- zawieszenie lub zakończenie mediacji oraz podjęcie środków w celu ochrony bezpieczeństwa uczestników.

6.7 ZDOLNOŚĆ DO UDZIAŁU I OKOLICZNOŚCI KOŃCZENIA MEDIACJI

Mediator musi sam rozważyć, ewentualnie zweryfikować z uczestnikami mediacji zawieszenie lub zakończenie procesu mediacji, jeżeli ma uzasadnione podstawy, by sądzić, że jedna ze stron nie jest w stanie wziąć w niej świadomego i czynnego udziału lub gdy występują następujące okoliczności:

- obawa o bezpieczeństwo uczestników lub mediatora,
- stwierdzenie lub podejrzenie niezdolności uczestnika do udziału w mediacji z powodu jego stanu fizycznego, psychicznego lub upośledzenia przez leki, środki odurzające czy alkohol,
- uczestnik wspomina lub sugeruje możliwość lub potrzebę zakończenia lub przerwania mediacji,
- mediator uważa, że jego bezstronność została naruszona,
- uczestnik nadużywa mediacji do osiągnięcia rezultatów sprzecznych z jej celem lub zasadami.

6.

6.8 ROZWÓJ ZAWODOWY I RZETELNE PROMOWANIE MEDIACJI

Mediator powinien dbać o stały rozwój kompetencji zawodowych w zakresie mediacji rodzinnej oraz wspierać innych mediatorów Stowarzyszenia Pelikan w takim rozwoju, co obejmuje regularne uczestniczenie w wewnętrznych warsztatach i sesjach superwizyjnych. Mediatorzy dążą do zrozumienia wpływu różnic kulturowych, religijnych i innych na ich praktykę.

Mediator promuje mediację oraz prezentuje swoje usługi i kwalifikacje w sposób rzetelny. Mediator może

powoływać się na organizację kwalifikującą tylko wtedy, gdy posiada ona rozwinięty system certyfikacji mediatorów a mediator należycie przeszedł proces certyfikacji.

Mediator powinien powstrzymać się od jakichkolwiek obietnic i gwarancji dotyczących możliwego wyniku mediacji.

6.9 DOKUMENTACJA I WYNAGRODZENIE

Mediator jest zobowiązany do stosowania standardów dokumentacyjnych oraz przekazywania informacji niezbędnych do prowadzenia wewnętrznej ewidencji mediacji, zgodnie z wytycznymi przyjętymi przez Stowarzyszenie i CDTK.

W żadnym wypadku mediator nie może żądać ani przyjmować wynagrodzenia lub zaliczki w związku z określonym wynikiem mediacji. ●

WIĘCEJ INFORMACJI NA STRONIE:

pelikan.org.pl i mediacjatransformatywna.pl

pelikan.org.pl
dzieckowrozwodzie.pl

Wydanie 1. | 01.06.2022